

Leptir duvna¹⁾ (omorikov prelac²⁾)

od Ing. J. Popovića.

Još se nijesmo potpuno riješili navale potkornjaka na četlinasle šume, naročito na omoru, a već se javlja novi šumski štetočina, po opasnosti i šteti potpuno ravan potkornjacima, ako nije i gori od njih. Taj novi štetočina jest leptir duvna (*Liparis*, (*lymantria*), *monacha* L.). Prije se zvao *Psilura monacha*.

I dosada je ovoga leptira bilo u našim šumama, ali se viđao rijetko, i nije činio štete. Prvi put se javio u većoj mjeri ljeti godine 1931. u šumama planine Romanije i planine Kuštravice. Tada je oštetio jelu i omoru, a ponešto i bor, bukvu i brezu. Sem tih planina, zapažen je istovremeno u većoj množini i u planini Crnoj Gori kod Nevesinja i kod Foče u šumama Perućica i Mrčine.

Opis štetočine. Nauka o insektima ubraja duvnu u veliku skupinu noćnih leptirova, t. j. leptirova koji lijeću noću, a po danu mirno leže po stablima i na skrovišnim mjestima, sa kojih se dižu samo ako ih štogod poplaši. U toj velikoj skupini noćnih leptirova duvna pripada porodici liparida (*Liparidae*) iz grupe prelaca, čije gusjenice ispredaju finu nit (konac). Duvna je svijetle boje. Glava je žućkasta. Prsa bijela sa crnim pjegama. Prednji, veći par krila je čisto bijel, sa svijetlo-crnim vijugavim prugama. Oštra razlika između bijele i crne boje potsjeća na nošnju kaluđerica, pa je odalle i potekao naziv (latinski) *monacha* = duvna, (česki mniška, njemački *die Nonne*). Stražnji, manji par krila je pepeljaste boje, sa naizmjenice bijelim i crnim kratkim resama po ivici. Tijelo je vitko i vretenasto sa tankim popriječnim mrkim prugama. Kod mužjaka završava se vretenasti trup sa čuperkom dlačica; kod ženke je tubasto zarezan i prelazi u cijev lijegalicu (za odgajanje jaja). Zadnji dio trupa je posut kratkim rumenkas-

1) U srpskoj stručnoj literaturi je duvna naziv za *Lymantria monacha* što potpuno odgovara savremenom nazivu u stranim literaturama.

2) U hrvatskoj stručnoj literaturi upotrebljava se naziv omorikov prelac. To je prevod starijeg njemačkog naziva *Fichtenspinner*.